

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

в ОУ „Пею Яворов“ – гр. Бургас

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в сферата на образованието и е разработен въз основа на Раздел III, 1.1. на Методически насоки по елементите на финансовото управление и контрол към Закона за държавния вътрешен финансов контрол.

Етичният кодекс за работа с деца има за цел:

1. Да представи основните ценности и принципи, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.
2. Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност.
3. Да насочи поведението и подпомогне работещите с деца в решаването на етични казуси, които срещат в своята практика.
4. Да очертае моралните отговорности на работещите с деца към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

Раздел I

Основни положения

Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

Чл.1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл.2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл.3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл.4. На всяко дете е гарантирано правото на свобода на изразяване на мнение, свобода на мисълта, съвестта и религията, формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

Чл.5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо и друго насилие или форми на въздействие.

Чл.6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.7. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл.8. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.9. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

Морални отговорности към детето

Чл.10. Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл.11. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл.12. Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл.13. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл.14. Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл.15. Да работим в най-добрия интерес на детето.

Чл.16. Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл.17. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл.18. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл.19. Да познаваме симптомите на насилие над детето – физическо, сексуално, вербално и емоционално. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

Чл.20. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл.21. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл.22. Когато ни станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.

Раздел III

Морални отговорности към семейството

Чл.23. Да зачитаме достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл.24. Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да вземе решение за своите деца.

Чл.25. Да информираме семейството за всички решения, отнасящи се до детето и, когато е подходящо, да го включваме във вземането на такива решения.

Чл.26. Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето.

Чл.27. Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремим да им даваме възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл.28. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

Чл.29. Да осигуряваме конфиденциалност на информацията и да зачитаме правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато имаме основания да считаме, че благополучието на детето е в риск.

Чл.30. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл.31. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, да се работи открито, споделяйки наблюденията за детето, за да се помогне на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно да се въздържа от вземане страна в конфликта.

Раздел IV

Морални отговорности към колегите

Чл.32. Да се изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл.33. Да се обменя информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл.34. Да се работи за утвърждаване собствения и на колегите авторитет, като се въздържа от действия, които биха уронили престижа на професията и да се проявява нетърпимост към подобни действия.

Чл.35. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл.36. Да се въздържат от необективни съждения за колегите и тяхната работа, но може да се прави обоснована критика

Чл.37. В своята дейност служителите се отнасят с уважение към колегите си от други учебни заведения в България и чужбина и осъществяват партньорство с тях, добронамерено и коректно.

Раздел V

Морални отговорности към обществото

Чл.38. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл.39. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл.40. Да се съдейства за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл.41. Да се работи за популяризиране правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.42. Да се работи за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставя на тези, които го нарушават.

Чл.43. При нарушения на някои от постановките да се докладва при спазване на следните правила:

1. Да се изготвя доклад до директора от засегнатото лице.
2. Да се проведе разговор между засегнатите страни до изясняване на проблема.
3. Да се предприемат действия за преодоляване на проблема.

ПРЕДХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- 1. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.
- 2. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.
- 3. Неразделна част от настоящия кодекс е процедурата за докладване на нарушенията му и за предприемане на последващи мерки.
- 4. При първоначално назначаване на длъжност в учебното заведение непосредственият ръководител е длъжен да запознае новоназначения служител с разпоредбите на този кодекс в тридневен срок от постъпването му на работа.
- 5. Всички учители и служители в училището са задължени детайлно да познават и спазват настоящите текстове в Етичния кодекс.
- 6. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.